

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218202150
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8218202150.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Andreja Radomského a JUDr. Viery Zolňakovej v spore žalobcu: N.. H. I., O. XXX/X, G., proti žalovanému: T.. L. S., Z. XXX, L., právne zastúpenému KUCHÁR ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA s.r.o., Tkáčska 3, 080 01 Prešov, IČO: 36 499 706, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 1C/41/2018-25 zo 16. mája 2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému ospravedlnenia v znení : „Ospravedľujeme sa N.. H. I. za to, že sme ho v predvolebnom letáku T. G. označil v novembri 2014 za zodpovedného za to, že nemohla byť urobená rekonštrukcia cesty Raslavice - Osikov. Jedná sa o nepravdivé a ničím nepodložené tvrdenie zasahujúce do práva na občiansku česť N.. H. I., keďže zodpovednosť za cesty III. triedy je výlučne na Prešovskom samosprávnom kraji.“, ktoré by bolo doručené do každej domácnosti obce Raslavice a tiež uloženia povinnosti toto ospravedlnenie oznámiť/prečítať na najbližšom rokovaní obecného zastupiteľstva obce Raslavice. Stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového zistenia, že v rámci predvolebnej kampane pred komunálnymi voľbami konanými dňa 15.11.2014 kandidát na starostu obce T. G. použil volebný leták s obsahom : „Vážení občania, obyvatelia Raslavíc, som úprimne rád, že môžem ako kandidáta na starostu v Raslaviciach podporiť T. G., pretože to vnímam ako šancu znovu obnoviť komunikáciu a spoluprácu s obcou. Vždy som mal pocit, že so starostom Raslavíc normálne komunikujeme a spoločne sa snažíme pomáhať ľuďom, ktorí tu žijú. Preto som ostal zaskočený, keď som sa dozvedel, ako sa dajú nesprávne vysvetľovať mnohé dobré veci, ktoré sa urobili.

Od roku 2004 kedy sme do svojej pôsobnosti prevzali regionálne cesty, sa snažíme maximálne investovať do ich opravy. Sme však najväčší slovenský kraj, v ktorom je spolu 665 obcí. Mnohé cesty v kraji neboli opravované aj 40 rokov, takmer každý rok zápasíme s povodňami, preto nemôžeme zabezpečiť modernizáciu naraz. Všetko má svoj čas a svoju postupnosť. Pracujeme tak, ako nám to dovoľia naše finančné možnosti. Nedávno sme dokončili opravu úseku Raslavice - Abrahámovce. Bol to najhorší úsek pokiaľ ide o spojenie s Raslavcami, preto ma teší, že sme tento dlhoročný problém konečne vyriešili. Sme pripravení pokračovať v práci ďalej. Chceme sa pustiť aj do modernizácie ďalšej problémovej komunikácie - Raslavice - Osikov. Žiaľ, práve kvôli konaniu pána starostu, ktorý nespokojuje, ba priam - hádže nám polená pod nohy, nemôžeme pokračovať v prácach ďalej. Som

sklamany, lebo takýmto spôsobom neurobíme nič. Myslel som si, že nám ide o jedno - spokojnosť obyvateľov.

Tu v regiónoch, sme všetci odkázaní na spoluprácu - vyšší územný celok, mestá, obce, starostovia, poslanci. Len spoločnými silami môžeme niečo dosiahnuť. Preto veľmi rád podporím na miesto starostu človeka, ktorý je pripravený na spoluprácu a chce aktívne prispieť k tomu, aby sa táto obec ďalej rozvíjala. T. G. už jasne ukázal čo dokáže. Založil, rozvíja a udržiava úspešnú rodinnú firmu, ktorá prináša efekt celej obci. A to aj v týchto ťažkých časoch, ktoré podnikaniu neprajú. T. G. je nesmierne pracovitý a húževnatý človek ktorý sa nenechá odradiť a ide za svojim cieľom. Dnes cíti potrebu aktívnejšie sa zúčastňovať na rozvoji obce a chce priložiť ruku k spoločnému dielu. Neváha preto vydať zo seba všetko. Preto verím jeho odhodlaniu a elánu zlepšiť život obyvateľov a hľadať nové cesty rozvoja obce. Verím, že T. G. ako starosta je najlepším riešením pre Raslavice. Urobím všetko pre to, aby sme mu v tom pomohli.“ Išlo o vyjadrenie žalovaného ako predsedu Prešovského samosprávneho kraja zo dňa 06.11.2014. Uvedený volebný leták kandidáta T. G. bol prečítaný na predvolebnom zhromaždení občanov obce dňa 10.11.2014 a následne distribuovaný do domácností v obci. V súvislosti s uvedeným výrokom žalovaného bolo úlohou súdu prvej inštancie zistiť, či ním došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, či bol tento zásah neoprávnený, či mohol objektívne ohroziť osobnosť žalobcu, v akom prostredí došlo k ohrozeniu jeho osobnosti, intenzitu zásahu, jeho rozsah a pod..

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že „ ... v čase volebnej kampane a teda aj v čase vyhotovenia (zverejnenia) volebného letáka T. G. s vyjadrením žalovaného, bol žalobca verejne činnou osobou v rámci komunálnej politiky - starostom obce Raslavice a teda zákonite podliehal vyššej miere kritiky (oprávnenej vychádzajúcej z objektívneho faktického základu, na základe ktorého si osoba tvorí svoj názor, resp. ho prezentuje vo vzťahu k inej osobe), resp. hodnotenia zo strany verejnosti, verejnej mienke, či napr. aj protikandidátov, či iných politikov v rámci výkonu funkcie a volebnej kampane, či politických diskusií a pod..

Z predložených listinných dôkazov (na ktoré poukazovali zhodne obe strany sporu - najmä zápisnicu zo zasadnutia zastupiteľstva PSK č. 3/2014) možno vyvodiť záver, že vyjadrenie žalovaného voči žalobcovi sa týkalo výlučne hodnotenia žalobcu ako osoby verejne činnnej ako starostu obce Raslavice a že mohlo vyplývať z jeho (nie práve najmiernejších) vyjadrení na zasadnutí PSK, keďže poslanci PSK neschválili na rekonštrukciu časť cesty, ktorú navrhoval žalobca. Vyjadrenie žalovaného v prezentovanom znení („ Žiaľ, práve kvôli konaniu pána starostu, ktorý nespolupracuje, ba priam - hádže nám polená pod nohy, nemôžeme pokračovať v prácach ďalej.“) sa súdu nejaví ani ako vyjadrenie neštandardné a nevhodné, resp. aby prekračovalo mieru primeraných výrazov používaných v rámci bežnej komunikácie v spoločnosti, či v rámci volebnej kampane a teda politického boja o hlasy voličov, ktorá by mohla u fyzickej osoby vyvolať mieru pohoršenia, ohroziť jej česť, či meno, resp. či mať za následok ohrozenie úspechu kandidáta, resp. priamo neúspech kandidáta v komunálnych voľbách. Za žalobcom tvrdený neúspech v komunálnych voľbách nemôže v žiadnom prípade niesť zodpovednosť žalovaný. Je výlučným právom voličov rozhodnúť, ktorý z kandidátov ich osloví do tej miery, že mu vo voľbách odovzdajú svoj hlas a ktorý z nich, na základe výsledkov volieb získa mandát starostu. Navyiac je všeobecné známe, že v obciach pri komunálnych voľbách je rozhodujúcim aj rodinné zázemie kandidátov a samozrejme občania obce vedia zvážiť a zhodnotiť činnosť doterajších orgánov obce bez ohľadu na to, aká by bola volebná kampaň nevrhá, resp. koľko letákov by bolo, s akým obsahom a kým zasielaných domácnostiam v obci. Tvrdené ohrozenie výsledku volieb je preto nepreukázané a samotný následok - výsledok volieb nezávisí od vôle žalovaného, ale od vôle oprávnených voličov. Kandidátom neostáva nič iné, len výsledok volieb (teda vôľu voličov) rešpektovať. Takéto vyjadrenie žalovaného preto nemohlo objektívne negatívne pôsobiť na osobnosť žalobcu, ani nevychádzalo z klamlivých poznatkov žalovaného ani nepresahuje rámec bežnej kritiky u verejne činných osôb. Tiež podľa názoru súdu nebolo prekročené právo prejavu a ani slobodnej volebnej kampane, ktorým by sa zasiahlo do osobnosti žalobcu.

Rovnako, ak by mal žalobca za to, že volebná kampaň úspešného kandidáta na funkciu starostu obce Raslavice (napr. aj formou volebného letáka, nemožnosťou sa brániť, reagovať pred voľbami, viesť svoju volebnú kampaň a pod.), resp. by mal zato, že voľby boli neústavné alebo nezákonné, resp. ich výsledok, mal možnosť a ústavné právo podať ústavnú sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do orgánu miestnej samosprávy alebo proti výsledku volieb do orgánu miestnej samosprávy podľa čl. 129 Ústavy Slovenskej republiky, o ktorej by rozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, pričom je zrejmé, že z jeho strany ústavná sťažnosť podaná nebola. Navyiac súd poukazuje aj na dobu, ktorá

uplynula od namietaného porušenia práva. Je prinajmenšom zvláštne, že reštitučná žaloba bol podaná na súde takmer tri roky po vykonaní volieb, resp. oboznámení sa s obsahom sporného vyjadrenia.

Vzhľadom k tomu, že nebolo preukázané také konanie žalovaného, ktoré by smerovalo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, súd ďalej neskúmal príčinnú súvislosť medzi správaním, konaním a porušením osobnostných práv a či v ich dôsledku došlo k takému zásahu, ktorá by odôvodňoval ochranu vo forme reštitučného nároku. S poukazom na cit. ust. § 11 a § 13 OZ súdu neostávalo nič iné, len žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Súd nevykonával ďalšie dôkazy, nakoľko zo strany strán ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania ani podané neboli a vo veci bolo možné rozhodnúť na základe nimi označených a predložených dôkazov (§ 167 CSP, § 182 CSP, § 185 a nasl. CSP - dokazovanie).“

4. Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky, § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka.

5. O trovách strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže túto náhradu si žalovaný neuplatnil.

6. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že súdu navrhol, aby autor výroku predložil dôkazy o pravdivosti výroku, ktorým sa cítil žalobca dotknutý, k čomu však súd prvej inštancie nepristúpil. Zdôraznil, že týmto klamlivým výrokom bola znegovaná jeho šesťročná snaha o riešenie problému. Trval na tom, že zverejnené tvrdenie je klamstvo, teda ide o nepravdivý údaj dotýkajúci sa osobnosti fyzickej osoby, čo zakladá spravidla neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva. Za bezpredmetné považoval odôvodnenie rozsudku v bodoch 26 a 27, v ktorých sa súd venuje voľbám, výlučným právom voličov, zázemím kandidátov, počtu a obsahu volebných letákov, prípadne ústavnou sťažnosťou, keďže svojou žalobou chcel dosiahnuť ochranu ako osoby poškodenej už v čase pred voľbami. Nie za rozhodujúce a pre predmetné konanie podstatné považoval to, že ho žalovaný poškodil aj vo voľbách. Za právne neobhajiteľné vyhodnotil tvrdenie súdu, že vyjadrenie žalovaného voči žalobcovi sa týkalo výlučne hodnotenia žalobcu ako osoby verejne činnej. Predmetné vyjadrenie nie je totiž hodnotiacim súdom, ale skutkovým tvrdením, a to nepreukázaným. Nerozumel výroku súdu, podľa ktorého je zvláštne, že žalobu podal po takmer troch rokoch. Jeho frustrácia z poškodenia účelovým klamstvom nie je totižto menšia ako v čase, kedy sa skutok stal. Žalobca navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť alebo tento zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo

argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

11. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na výstižné a vyčerpávajúce odôvodnenie rozsudku súdom prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje. Nie je možné vytknúť prvoinštančnému súdu, že sa zaoberal predovšetkým skutočnosťou, či žalobcom namietaný výrok bol spôsobilý zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu v pozícii starostu obce, teda ako verejného činiteľa. Namietaný výrok svojím obsahom totižto súvisel výlučne s výkonom funkcie žalobcu ako starostom a nie s jeho činnosťou súkromnej fyzickej osoby.

12. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že uplynutie väčšieho časového obdobia od tvrdeného zásahu je bez právneho významu. Práve účelom ochrany osobnosti je poskytnutie včasnej a účinnej ochrany dotknutých práv, čo vyplýva priamo zo znenia ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého fyzická osoba má právo najmä sa domáhať aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie. Podľa skutkových tvrdení žalobcu, v jeho prípade nemalo ísť o pokračujúci zásah do osobnostných práv, preto, ak poskytnutie ochrany má byť účinné, musí byť realizované v primeranom časovom slede po zásahu do týchto práv. V opačnom prípade by nebol dosiahnutý účel sledovaný danou právnou úpravou.

13. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že vyjadrenie žalovaného v prezentovanom znení nie je vyjadrením, ktoré by prekračovalo mieru primeraných výrazov používaných v danej situácii, teda v konkrétnom prípade v rámci predvolebnej kampane a politického boja o hlasy voličov. Odvolací súd zdôrazňuje, že kritika žalobcu nebola sprevádzaná hanlivými slovami, ale iba konštatovaním nespolupráce, čo bolo z pohľadu žalovaného vyhodnotením vzájomného vzťahu medzi žalovaným ako predsedom Prešovského samosprávneho kraja a žalobcom ako starostom obce Raslavice.

14. S poukazom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP, vrátane zodpovedajúceho výroku o trovách konania.

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, úspešnému v odvolacom konaní bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %.

16. Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).